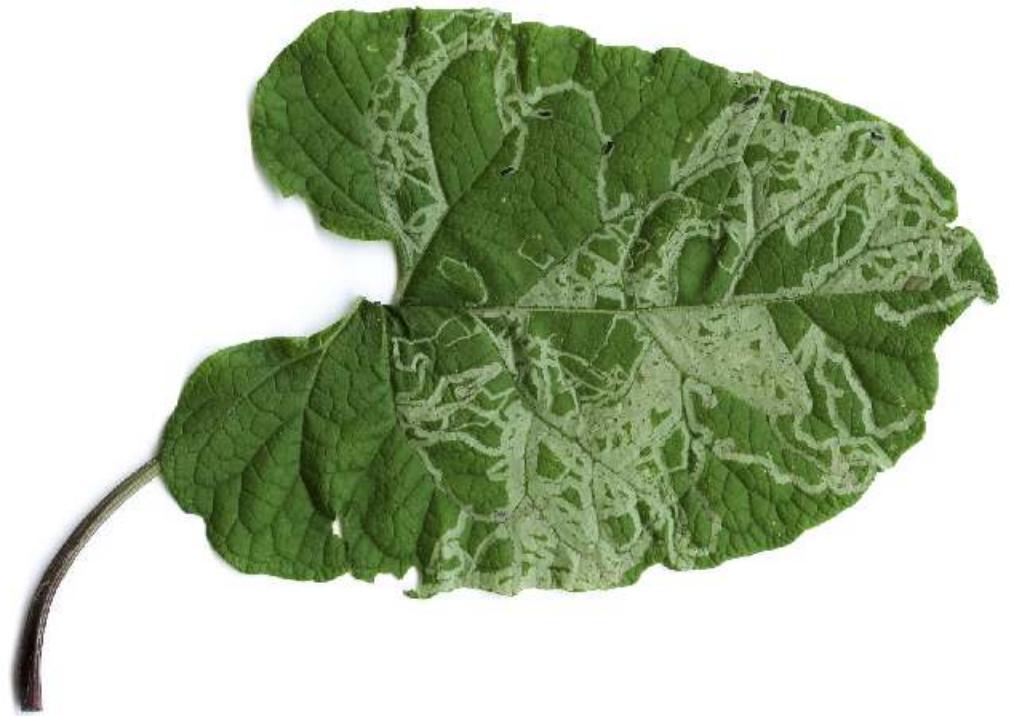

Mathilde Papapietro
Drug natura/Seconde nature

Mathilde Papapietro
Druga natura/Seconde nature

Connivence

Francuski rzeczownik *connivence* nie ma odzwierciedlenia w języku polskim. Nie ma słowa, którym można by nazwać sekretne, naturalne porozumienie, wspólną vibrację łączącą dwie osoby, osobę i przedmiot, człowieka i zjawisko. Może „porozumienie bez słów” czy „duchowe pokrewieństwo” byłyby na miejscu. *Connivence* najlepiej ilustruje charakter relacji łączącej Mathilde Papapietro z przyrodą i ujawniający się w jej sztuce.

Pierwsza natura

Natura jest u początków sztuki Mathilde Papapietro. Jej pierwszą dojrzałą realizacją artystyczną była książka artystyczna – roślinny dziennik, zielenik, w którym zamieściła okazy roślin z jej rodzinnej doliny Alyssas. Było to jakby wyznaczenie twórczej drogi, ponieważ ten obiekt stał się „otwartą książką”, z której artystka „czyta” do tej pory. Rozwija wątki, które tam, niejako intuicyjnie, się pojawiły. Fotografuje i utrwała te same rośliny bądź podobne kształty flory. Pogłębia to, co pojawiło się na początku jej drogi. Ten intymny zielenik pokazuje też sposób jej artystycznej pracy, polegający na wybieraniu/zbieraniu roślin, by je następnie „zasuszyć” /utrwały. Bez niepotrzebnego kształtuowania, przetwarzania. Kompozycje z zebranych płatków, liści czy pędów, splatanych łodyg – artystyczna ingerencja jest bardzo subtelna – są fotografowane, skanowane, drukowane czy odbijane w prasie drukarskiej, niektóre potem także grawerowane lub piaskowane. Zdarza się też, że artystyczne życie wybranych roślin jest ulotne, zamknięte w formie czasowej instalacji, tak jest w przypadku przygotowanej na wystawę pracy *Vrilles*. Bezpośredniość w zapisie roślinnego życia, czysta intencja pozwala ją zbliżyć się do nich najbardziej. Minimalizując artystyczną interpretację Mathilde Papapietro wydobywa esencję rośliny, kwiatu, liścia, łodygi.

Mathilde Papapietro ukończyła Szkołę Sztuk Pięknych i Konserwatorium Muzyczne w Valence oraz studia podyplomowe w Wyższej Szkole Sztuk Pięknych w Paryżu. Od 1997 roku przez większość czasu mieszka w Polsce, lecz dzieli swoją artystyczną aktywność pomiędzy Warszawę i prowansalskie Alyssas. Życie w tych dwóch miejscach określa nie tylko geografię jej życia, ale także znacząca charakter jej prac i leżąca u ich podstaw ideę. Przemieszczanie się między południem a centrum Europy naturalnie powoduje fizyczny dystans, oddalenie, refleksję, perspektywę niezbędną, by zobaczyć istotę rzeczy.

Connivence

Le nom commun „connivence” ne se traduit pas tel quel dans la langue polonaise. Il n'existe pas de mot, qui désignerait l'accord secret, naturel, la vibration partagée reliant deux personnes, une personne et une chose ou encore un humain et un phénomène. Peut-être « l'entente sans mot » ou « l'affinité spirituelle » pourraient être une bonne traduction. « Connivence » illustre néanmoins le mieux cette relation qui lie Mathilde Papapietro à la nature, relation qui fait son art.

Première nature

La nature est aux commencements de l'art de Mathilde Papapietro. Sa première réalisation artistique mature fut un livre d'artiste, un journal végétal, un herbier, dans lequel elle introduisit des exemplaires de plantes de son vallon natal, les Alyssas. Ce fut comme une direction de sa voie artistique, car ce journal devint « un livre ouvert », que l'artiste « lit » encore aujourd'hui. Elle tisse encore les fils qui apparaissent déjà, sans doute intuitivement. Effectivement l'artiste photographie et enregistre encore ces mêmes plantes, ou d'autres formes végétales similaires. Elle approfondit ce qui était apparu au début de son cheminement. Cet herbier intime illustre aussi le processus de son travail artistique qui consiste à choisir / cueillir les plantes, pour ensuite les sécher et les pérenniser. Sans transformation ni traitement inutiles. Les compositions de pétales sélectionnés, de feuilles ou de pousses, les entrelacs de tiges – l'intervention artistique est très subtile – sont photographiés, scannés, imprimés ; certains sont aussi gravés ou sablés. Il arrive que la vie artistique de certaines plantes soit éphémère, se limitant à une installation temporaire, comme c'est le cas de l'installation préparée pour l'exposition « Vrilles ». Cette immédiateté dans l'enregistrement de la vie végétale, cette intention pure permet de s'en approcher au plus près. En minimalisant l'interprétation artistique Mathilde Papapietro met en lumière l'essence de la plante, la fleur, la feuille, la tige.

Mathilde Papapietro est diplômée de l'Ecole des Beaux-Arts remplacée par une virgule du Conservatoire de Musique de Valence et titulaire d'un diplôme complémentaire à la Haute Ecole des Beaux-Arts de Paris.

Connivence

The French noun “connivence” has no Polish equivalent. There is no single word that could be used to denote the secrete, natural understanding, the common vibration uniting two people, a person and an object, a person and a phenomenon. Perhaps “understanding without words” or “spiritual kinship” could be appropriate. “Connivence” illustrates the best the relation that holds between Mathilde Papapietro and nature, the relation that is reflected in her art.

The first nature

Nature is the origin of Mathilde Papapietro's art. Her first artistic production was a book, a floral diary, herbarium, in which she included specimens of plants from her homeland, the Alyssas Valley. This way she set her artistic path, since the journal became an “open book” from which the artist has been “reading” till now. She explores the themes that – almost intuitively – appear there. She photographs and preserves basically the same plants or similar floral shapes. She extends what emerged at the onset of her road. This intimate herbarium shows the method of her artistic work, which involves selecting /collecting plants in order to “dry”/preserve them: without the unnecessary modelling, processing. The compositions made of the collected petals, leaves or sprouts, stem knots – the artistic intervention is very subtle – are then photographed, scanned, printed or copied with a printing press; some of them are also etched or sanded. Sometimes it happens that the artistic life of selected plants is elusive, encompassed within the timeframe of a particular installation, as was the case of the Vrilles installation prepared for this exhibition. The directness of the record of floral life, its pure intention, allows to become as close as possible to the plants. By minimizing the artistic interpretation Papapietro extracts the essence of a given plant, flower, leaf, stem.

Mathilde Papapietro graduated from the School of Fine Arts at the Music Conservatory in Valence as well as the School of Fine Arts in Paris, where she completed a postgraduate program. Since 1997, she has been living in Poland for the major part of the year, yet she divides her artistic activities between Warsaw and Alyssas in Provence.

Inspiracje do swojej sztuki artystka czerpie przede wszystkim z Francji w Prowansji i jej przyrody oraz kulturowego bogactwa. Szczególnie ważny jest dla niej przyrodniczy charakter rodzinnych stron – departamentu Drôme: jego „prastary” krajobraz, bogata i wyjątkowa botanika, endemiczne gatunki roślin. To stamtąd czerpie artystyczną energię, tam mają źródło prawie wszystkie jej cykle: *Idéogrammes*, *Grandeur nature*, *Signes singuliers*, inspirowane słońcem Prowansji *Hélianthes* czy winoroślą – *Vrilles*, jedne z ostatnich prac. To właśnie rośliny pochodzące z doliny Alyssas stały się bohaterami pierwszego botanicznego dziennika. Teraz ten roślinny rejestr poszerza się, artystyczna refleksja pogłębia, pojawiają się nowe gatunki, kształty i roślinne formy. Artystka poszerzyła swój repertuar motywów także o nowy wątek – realizowany całkowicie w Polsce cykl *Ogródki działkowe*. Jest on dla niej potwierdzeniem naturalnej, niemal pierwotnej więzi przyrody i człowieka oraz zapisem obserwacji życia roślin w miejskiej tkance.

W historii botaniki żywo zapisali się łowcy rzadkich okazów, wyprawiający się na awanturnicze eskapady, by z nich przyjechać z bezcennymi zdobyczami, dzięki którym powstawały i rozwijały się ogrody botaniczne. Tymczasem Mathilde Papapietro, inaczej niż oni, interesuje się okazami pospolitymi, powszechnie występującymi roślinami, typowymi dla miejsca czy pory roku. Pochyla się nad ich pięknem i wyjątkowością. Po swoje udaje się na spacer po najbliższej okolicy lub do parku; zbiera, układą, utrwalą. Odciska, odbiją, fotografuje. Pokazuje je ze zdumiewająco pięknej, niezwyklej strony, w powiększeniach, zbliżeniach, w oczyszczaniu z tego, co zbędne, układając w kompozycje, pozostawiając ich roślinny charakter. Wydobywa ich indywidualność, esencję.

W swojej twórczości Mathilde Papapietro wykorzystuje różne media: grafikę, fotografię, realizacje *in situ*, instalację, wykonuje obiekty. Przyglądając się jej pracom trudno jednak nie uciec od myśli, że ich istota leży w odbiciu, śladzie, bezpośrednim odcięnięciu się zebranych i ułożonych roślinnych fragmentów, by wydobyć ich wewnętrzną istotę. W przypadku jej twórczej praktyki trudno jest mówić o „pracy” czy „dziele”. To bardziej notatki, partytury, szkice. Jej działania, choć ich efekt niejednokrotnie bywa spektakularny i wyrafinowany,

Depuis 1997 l'artiste habite la plupart de l'année en Pologne, mais partage son activité artistique entre Varsovie et les Alyssas en Provence. Vivre dans ces deux lieux définit non seulement la géographie de sa vie, mais aussi détermine le caractère de ses travaux et l'idée qui en est à la base. Le déplacement entre le Sud et le Centre de l'Europe provoque naturellement une distance physique, un éloignement, une réflexion, une perspective indispensable pour voir l'essentiel.

Avec sa nature et sa richesse culturelle, la Provence est la source d'inspiration de l'artiste. Mathilde Papapietro attache une grande importance au caractère naturel de son pays d'origine – le Département de la Drôme, son paysage ancien, sa botanique riche et exceptionnelle, les variétés de plantes endémiques : c'est tout cela la source et l'énergie de son art. C'est de là-bas que l'artiste puise son énergie artistique et c'est là qu'est la source de presque tous ses cycles : Idéogrammes, Grandeur nature, Signes singuliers, Héliantes, inspirées du soleil de Provence ou encore de la vigne – Vrilles, l'un de ses travaux les plus récents. C'est effectivement les plantes du Vallon des Alyssas qui étaient les protagonistes du premier journal botanique. Maintenant ce registre végétal s'ouvre, la réflexion artistique s'approfondit, apparaissent de nouvelles espèces, de nouvelles formes végétales. L'artiste a élargit son travail à un nouveau champ, réalisé entièrement en Pologne dans le cycle Jardins ouvriers. Il est pour l'artiste l'affirmation du lien naturel, presque originel entre la nature et l'humain, entre la vie des plantes et le tissu urbain.

Dans l'histoire de la botanique se sont inscrits avec panache les chasseurs de spécimens rares, partis pour des explorations aventurières afin d'en revenir avec leurs conquêtes sans prix, grâce auxquelles sont nés et se sont développés les jardins botaniques. Mathilde Papapietro, contrairement à eux, s'intéresse aux espèces communes, aux plantes habituelles d'un lieu ou d'une saison. Se penche sur leur singularité et la beauté qu'elles contiennent. Elle glane dans la campagne la plus proche, au parc, et ramasse, dispose, éternise. Presse, imprime, photographie. Les donne à voir dans leur beauté immanente et leur aspect inhabituel, en agrandi, vues de très près, épurées, elle les compose en conservant leur caractère végétal. Elle en extrait l'individualité, l'essence.

Dans sa création Mathilde utilise plusieurs media: l'estampe, la photographie, l'installation, l'intervention in

Living in these two places does not only delineate the geography of her life, but also defines the nature of her works and their foundational idea. Travelling between southern and central Europe, naturally, makes one feel the physical distance, estrangement, reflection, the perspective that is indispensable to perceive the true nature of things. The artist draws inspiration mostly from France and its vegetation as well as its cultural richness. The environmental profile of her homeland - Departament Drôme - is particularly important to her: its "primeval" landscape, rich and unique flora, endemic plant species. Therein resides the source, the energy of her art, i.e. virtually all of her cycles: Idéogrammes, Grandeur nature, Signes singuliers, Héliantes inspired by the sun of Provence, or "Vrilles" by its grapevine – some of her latest works. It was the plants from the Alyssas Valley that became the protagonists of the abovementioned botanical diary. Now, this floral register expands, the artistic reflection goes deeper, new species emerge, new shapes and plant forms. The artist augmented it all with a novel theme, developed entirely in Poland, a cycle entitled Ogródki działkowe (Allotment Gardens). For Papapietro, it is a confirmation of the natural, basically primal, bond between nature and humans as well as a record of observing floral life within the urban context.

The history of botany celebrates many hunters of rare specimens, who set off on adventurous expeditions to return with priceless items that founded and extended botanical gardens. Whereas Mathilde Papapietro is interested in the ordinary types, commonly encountered plants, typical for the particular location or season. She admires their beauty and uniqueness. She gathers her items while going for a walk in the neighborhood or in a park. She collects, arranges and preserves, imprints, copies and photographs. She presents the plants from an amazingly beautiful, unusual angle: via enlargements, close-ups, editing out the unnecessary, assembling compositions, yet maintaining the floral character. The artist brings forth their individuality, their essence.

In her output, Mathilde uses different media: graphics, photography, installations, objects. However, when looking at her works, one cannot escape the feeling that their core resides in reflection, a trace, a direct imprint of the collected and arranged plant fragments so that their essence can surface. Capturing the traces and reflections of floral

charakteryzuje ulotność i subtelność; to zbieranie fragmentów natury, tego, co pozostaje w następstwie cyklu jej przemian: opadłych płatków, zasuszonych czy podziurawionych przez owady liści, to także pewien rodzaj obserwacji, prowadzonej estetycznymi środkami refleksji o naturze i naszym z nią związku.

Praktyka Mathilde Papapietro przywołuje sposób bycia w przyrodzie i z przyrodą, który miał na myśli Edward Osborne Wilson wprowadzając pojęcie biofilii, wskazujące na duchowe zestrojenie z naturą. Dla tych, którzy tę bliskość odczuwają, kontakt ze światem roślin i zwierząt, z pejzażem odsłania głęboką więź, ujawnia wspólne wibracje, rezonans człowieka i natury, wszystko to, co zawiera francuskie *connivence*.

Pięć medytacji o naturze pór roku

Wegetalna wrażliwość przenikająca sztukę Mathilde Papapietro ma swoje źródło w filozofii chińskiej, która od lat towarzyszy artystce, także w życiu prywatnym – poprzez dietę, koncepcję zdrowia, tai chi, znajomość cykli przemian energii. To filozofia bardzo praktyczna, opierająca się na głębokim rozumieniu przyrody, obserwacji powiązań jej podstawowych elementów, które obecne są we wszystkim, co żyje. To także filozofia uwzględniająca zmienność natury, ujmująca życie jako proces dynamiczny, lecz harmonijnie przebiegający pomiędzy pięcioma podstawowymi elementami: drzewem, ogniem, metalem (odnoszącym się też do żywiołu powietrza), wodą i ziemią. Inspiracja ze strony filozofii chińskiej jest także źródłem koncepcji obecnej wystawy.

„Druga natura” ujawnia retrospektynny rys, jednak nie jest prostym przywołaniem zrealizowanych przez artystkę prac w mniej lub bardziej chronologicznym układzie. Jest przygotowaną specjalnie do wnętrza Wozowni instalacją, której osnową, ramą kompozycyjną jest zmienność pór roku. Realizacje Mathilde Papapietro, reprezentujące wybór prac z całej jej dotychczasowej twórczości, ulożone są w ten sposób, by tę zmienność przyrody w trakcie roku wydobyć i jednocześnie ujawnić spójność artystycznej drogi. Każda ze ścian galerii reprezentuje jedną z pór roku. Artystka odwołuje się do tradycji chińskiej i za nią wyróżnia ich pięć, w tym nieznaną Zachodowi *dojo*.

Cycle **Jardins ouvriers**, depuis 1999,
photographie, 30x30 cm

situ et la réalisation d'objets. En observant ses œuvres, il vient à l'esprit qu'elles sont le reflet, la trace, l'impression directe de fragments végétaux récoltés et composés, pour en faire ressortir leur identité intérieure. Il est difficile de parler de « l'œuvre » ou du « travail » de Mathilde Papapietro. Ce sont plutôt des notes, des partitions, des ébauches. Ses interventions, même si l'effet est souvent surprenant et raffiné, se caractérisent par la fugacité et la subtilité. Cette récolte de fragments de nature, de ce que le cours des saisons nous laisse : les pétales tombés, des feuilles sèches ou trouées par les insectes, c'est comme une observation, une réflexion menée avec des moyens esthétiques sur la nature et notre lien avec elle.

La pratique de Mathilde Papapietro réfère à une manière d'être dans et à la nature, à laquelle pensait Edward Osborne Wilson en introduisant la notion de biophilie, l'harmonie spirituelle avec la nature. Pour ceux qui ressentent cette proximité, le contact avec le monde des plantes et des animaux, avec le paysage, dévoile un lien profond, met au jour des vibrations communes, une résonance entre l'homme et la nature, tout ce qu'implique le mot connivence.

Cinq méditations sur la nature des saisons

La sensibilité végétale qui imprègne l'art de Mathilde Papapietro a son origine dans la philosophie chinoise, qui accompagne l'artiste depuis des années, tant dans sa vie privée par son alimentation, son rapport au corps, à la santé, que par le Tai Chi et Chi Kung chuan et par la connaissance des cycles de transformation des énergies. Une philosophie très pragmatique, ancrée dans la compréhension profonde de la nature, dans l'observation des liens entre les éléments fondamentaux, qui sont présents dans chaque être vivant. C'est aussi une philosophie qui prend en compte la variabilité de la nature, qui considère la vie comme un processus dynamique, qui se déroule harmonieusement entre les cinq éléments de base ; le bois, le feu, le métal (qui fait référence aussi à l'élément air) ; l'eau et la terre. La philosophie chinoise sert aussi d'inspiration à cette exposition.

„Seconde nature“ dévoile un aspect rétrospectif, mais n'est pas un simple rappel des œuvres réalisées par l'artiste dans un ordre plus ou moins chronologique. L'exposition est conçue spécialement pour Wozownia, dont

silhouettes – this is a proper definition of the artist's intention. It is difficult to speak of "works" in case of her artistic practice. More accurately, these are notes, scores, sketches. Although the effect is usually spectacular and refined, her actions can be characterized as elusive and subtle: collecting fragments of nature, the remains of its transformational cycles, i.e. fallen petals, dried leaves pierced by insects; but it can also be seen as a sort of observation conducted via means of aesthetic reflection on nature and our bond with it.

Mathilde Papapietro's work refers to the manner of being within nature and with nature that Edward Osborne Wilson had in mind while introducing the notion of biophilia, which indicates the spiritual harmony with nature. To those that feel this closeness, this contact with flora and fauna, with the landscape, her art unveils the deep connection, the mutual vibrations between humans and nature; all that can be embraced with the French connivence.

Five meditations on the nature of seasons

The vegetational sensitivity of Mathilde Papa-pietro's art has its origin in Chinese philosophy, which has accompanied the artist for years now, also in her private life, in terms of diet, her views on health, Tai Chi and Chi Kung, familiarity with the cycles of energy changes. It is a very practical philosophy, based on deep understanding of nature, on observation of the relations between its basic elements that reside within all that lives. It is also a philosophy that takes the changeability of nature into account, that renders life as a dynamic process, one that harmonically unfolds in between the five basic elements: wood, fire, metal (relating to the element of air), water and earth. The concept of the current exhibition, likewise, has been inspired by the Chinese philosophy.

“The Second Nature” presents a retrospective outline, however, it is not merely a recollection of the artist's past projects arranged in a more or less chronological manner. It is a site-specific installation designed for Wozownia, whose compositional frame is delineated by the change of seasons. The works of Mathilde Papapietro, selected from her output, have been composed in such a way as to extract this annual changeability of nature, and simultaneously, expose the coherence of the author's artistic path. Each wall in the gallery represents one of the seasons. Since the artist refers to the Chinese tradition, she identifies five seasons,

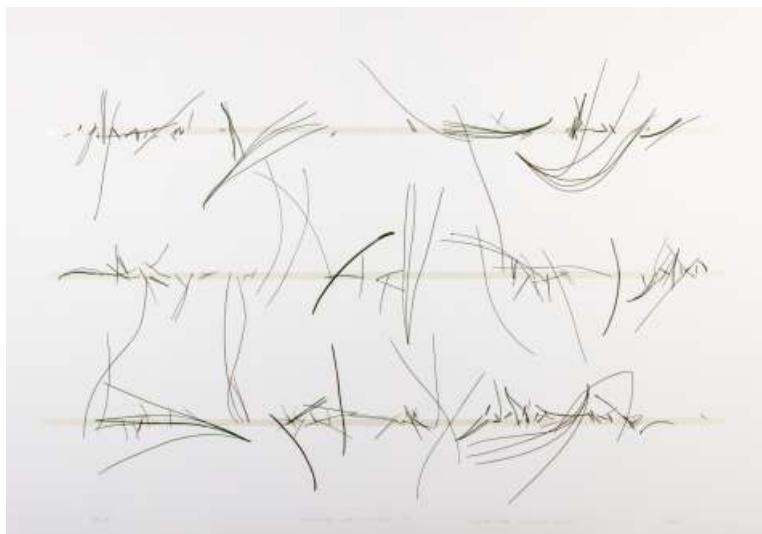
Wiosna w ujęciu Mathilde Papapietro jest najbardziej radosna i różnorodna. Podstawowym tematem tej części wystawy są kwiaty i energetyczne działanie koloru. Pokazane są tutaj przede wszystkim najnowsze prace – żółte i intensywnie różowe kwiaty dziwaczka peruwiańskiego (francuskie *belle de nuit*), białe, „rzeźbiarskie” płatki powoju (*lisseron*), mocno zielone liście, reprezentujące początek cyklu, odradzającą się po zimie przyrodę. Według chińskiego kalendarza przemian wiosna odpowiada elementowi drzewa.

Lato reprezentuje pokazany w całości cykl *Hérianthes*, którego bohaterem jest kojarzony z Prowansją słonecznik, a ściślej – jego płatki. Kojarzące się z unoszącymi się w locie skrzydłami ptaków, płynnością ruchów w tai chi czy rytmem tańca płatki słonecznego kwiatu przywołują lekkość, swobodę, muzyczność. Lato w chińskiej filozofii reprezentuje przemianę ognia.

Ścianę poświęconą energii jesieni, i odpowiadającej jej energii metalu, ilustrują: litografie z cyklu *Grandeur Nature, Portée des signes* – „zapis nutowy” z igiel sosny, fotografie podziurawionych liści – „ornamentów” stworzonych przez owady, zdjęcia roślin – krzewów, drzew, zabezpieczanych tkaninami lub plastikową taśmą, oraz cykl *Ogródki działkowe*, zaprezentowany jako pokaz slajdów. W ramach tego cyklu, zrealizowanego w całości w Polsce, są także zdjęcia dokumentujące toruńskie ogródki. Fotografując furtki, altanki, grządki, rabatki i małą ogrodową architekturę Mathilde Papapietro szuka estetyki, ale najbardziej śladów współodczuwania z roślinami, chęci bycia z nimi oraz przejawów bardzo naturalnego, pierwotnego instynktu pracy z ziemią.

Zima jest w ujęciu Mathilde Papapietro bardzo powiększająca i minimalistyczna. Ta część wystawy dotyczy niemal w całości prezentacji ostatniego największego cyklu *Vrilles*, poświęconego pędom winorośli. Najważniejszym punktem tej części jest instalacja *in situ* wykorzystująca skręcone, plastyczne łodygi winnego krzewu. Według chińskiego kalendarza przemian, zimie – łączonej z energią wody – właściwe jest zamieranie, zatrzymanie soków, oszczędzanie energii, skierowanie ku wnętrzowi. Jest jeszcze *dojo*, piąta pora roku, wyrażająca pełnię, stabilizację, odpowiadającą energii ziemi, podzielona w chińskim kalendarzu na cztery

Portée des signes, 2000, sérigraphie, 70x108 cm

le fil conducteur, le cadre de composition est le cycle des saisons. Les réalisations de Mathilde Papapietro illustrant un choix de pièces issues de toute sa production artistique jusqu'à aujourd'hui, sont exposées pour mettre en lumière cette variabilité de la nature pendant l'année et pour révéler la cohérence de toute sa démarche artistique. Chaque mur de la galerie représente une saison. L'artiste fait référence à la tradition chinoise donc, comme elle, en distingue cinq, dévoilant la cinquième, peu connue dans le monde occidental, « dojo ».

Le printemps proposé par Mathilde Papapietro est la plus joyeuse et la plus variée des saisons. Le thème de base de cette partie de l'exposition sont les fleurs et la dynamique énergique de la couleur. On retrouve ici notamment les œuvres les plus récentes – les fleurs jaunes et intensément roses de la belle de nuit, les pétales blancs et sculpturaux des lisérions, des feuilles d'un vert intense - représentant le début du cycle, la nature qui renaît après l'hiver. Selon le calendrier chinois le printemps correspond à l'élément bois.

L'été est représenté par le cycle Héliantes, montré dans sa totalité, dont le héros est le tournesol, fleur associée à la Provence et précisément ses pétales. Comme des ailes d'oiseaux en vol, la fluidité des mouvements de tai-chi ou le rythme de la danse, les pétales de la fleur de soleil évoquent la légèreté, l'aisance, la musicalité. L'été en philosophie chinoise représente l'élément feu.

Le mur dédié à l'énergie de l'automne, et son élément métal, rassemble plusieurs pièces : des lithographies du cycle *Grandeure Nature*, la « notation musicale » d'aiguilles de pins, des photographies de feuilles sinuées à claire-voie – « ornements » créés par les insectes et des photographies, dont le cycle Jardins ouvriers, présenté sous la forme de diaporama. Parmi ces photos, toutes prises en Pologne, certaines documentent les jardins ouvriers de Torun. En photographiant les portiques, les tonnelles, les plates-bandes, les parterres et les petites constructions de jardin Mathilde Papapietro recherche des expressions d'esthétique, et surtout des traces d'empathie avec le végétal. Elle capte le plaisir de passer du temps dans un jardin et l'instinct primaire de travailler dans et avec la terre.

L'hiver est appréhendé par Mathilde Papapietro de façon très épurée et minimalistre. Cette partie de l'exposition est quasi exclusivement formée par un des derniers grands cycles Vrilles, consacré aux pousses de vignes. L'élément

including "dojo", the fifth one, unfamiliar in the West.

Spring, in Mathilde Papapietro's rendering, is the most joyful and diverse season. Flowers and the energetic impact of color constitute the basic theme of this part of the exhibition. It shows primarily the latest works – the yellow and vividly pink flowers of the marvel of Peru (in French belle de nuit), the white "sculptural" petals of convolvulus (in French lisseron), the intensely green leaves that represent the beginning of the cycle: nature being reborn after winter. According to the Chinese calendar, spring relates to the element of wood. Summer is represented by the Hélianthes cycle, presented virtually in its complete form (the term coined by the artist refers to the solar energy), whose main protagonist is the sunflower, associated with Provence, or more precisely, its petals. Resembling bird wings in motion, the smoothness of moves in tai chi or the rhythm of dance, the petals of this sunny flower connote with lightness, easiness, musicality. In Chinese philosophy, summer represents the transformation of fire. The wall dedicated to the energy of autumn and its complementary element of metal hosts the following works: a lithography from the Grandeur Nature cycle – a "musical score" made out of pine needles, photographs of pierced leaves – bearing "ornaments" created by insects, as well as the Ogródki działkowe cycle – presented in the form of a slideshow. Among the photographs in this cycle, developed entirely in Poland, some depict also the gardens in Torun. By taking photos of arbours, patches, flowerbeds and other instances of small garden architecture, Mathilde Papapietro seeks manifestations of aesthetics, but mostly traces of empathy towards plants, of the desire to be with them, as well as indications of the natural, primal instinct for working with soil. Winter, the way Mathilde Papapietro sees it, is rather restrained and minimalist. This part of the exhibition has been designed almost entirely as a presentation of the latest, bigger cycle entitled Vrilles, devoted to sprouts of grapevine. The highlight of this section is the in situ installation composed of twisted, flexible stems of the grapevine. In accordance with the Chinese calendar, winter, associated with the energy of water, is characterized by withering, suspension of leaps, energy saving, turning inwards. There is also "dojo", the fifth season, expressing wholeness, stability, relating to the energy of earth, divided into four two-week periods that separate the basic seasons. The representation of this time of the year takes the form of signs engraved in marble from the cycle Signes singuliers, placed

dwutygodniowe okresy rozdzielające podstawowe pory roku. Jej reprezentacją są grawerowane w marmurze znaki z cyklu *Signes singuliers*, ułożone na podłodze galerii.

Koncepcja wystawy, wybrane prace i ich przestrzenne ułożenie zdają się być wyrazem współodczuwania z przyrodą, szczególnym rodzajem artystycznej medytacji nad jej bogactwem i szczodrością.

Pejzaż i percept

Twórczość Mathilde Papapietro otwiera szerokie pole interpretacyjne. Kilka tropów wskazuje sama artystka. Najważniejszym punktem odniesienia dla jej praktyki artystycznej jest wspomniany powyżej krąg filozofii i kultury chińskiej, we Francji popularyzowany i pogłębiany poprzez pisma i książki François Chenga. Dla artystki szczególnie znaczenie ma jego *Pięć medytacji nad pięknem*. W spojrzeniu na naturę, przenikniętym wrażliwością Wschodu, propagowanym przez François Juliena, także odnalazła duchową bliskość. Proponowane przez francuskiego filozofa „życie pejzażem”, zanurzenie w naturze, współodczuwanie, współżycie z naturą jest tym, co Mathilde Papapietro realizuje w swojej sztuce. Pejzaż, natura nie są obszarem poza nami, jesteśmy jego współistotną częścią. Nie stajemy wobec pejzażu, ale stajemy się nim.

Bliskie są jej także współczesne teorie dotyczące szeroko rozumianej ekologii, przepracowywania relacji człowieka i przyrody. Można w tym miejscu przywołać myśl zajmującego się kontrkulturą, Theodore'a Roszaka, autora terminu „ekopsychologia”, wysuniętego na określenie działań terapeutycznych skierowanych ku obudzeniu, uwrażliwieniu, wydobyciu z nieświadomości pierwotnej współzależności człowieka i przyrody.

Jest jeszcze jeden aspekt natury ogólnej, pozwalający zbliżyć się do charakteru, istoty artystycznej praktyki Mathilde Papapietro. Spojrzenie na naturę i jej „odzwierciedlanie” w sztuce, jest pokrewne koncepcji perceptu Gilles'a Deleuze'a. Zadaniem francuskiego myśliciela percepły realizowane są w sztuce (analogicznie – koncepty są przedmiotem dociekań filozofii, zaś efekty ujawnia muzyka). Sztuka utrwała i jest to obszar ludzkiej działalności, którego celem jest zachowywanie,

Signes singuliers, 2004, série feuille de cannes de Provence peintes, 70x70 cm

central est l'installation *in situ* qui utilise les tiges en spirale, très plastiques, de la plante de vigne. Selon le calendrier chinois des saisons, l'hiver, lié à l'énergie de l'eau, est en fait l'extinction véritable, l'arrêt des variations, l'économie d'énergie, la concentration sur l'intérieur. Il y a encore le « *dojo* », la cinquième saison, signifiant la plénitude, la stabilisation, correspondant à l'énergie de la terre, elle est divisée dans le calendrier chinois en quatre périodes de deux semaines chacune, placées entre les quatre saisons de base. A cette période correspondent les signes gravés dans le marbre du cycle *Signes singuliers*, posés sur le sol de la galerie.

La conception de l'exposition, les œuvres choisies et leur disposition dans l'espace expriment cette empathie avec la nature, semblent être un genre de méditation artistique particulière sur sa richesse et sa générosité.

Paysage et percept

L'art de Mathilde Papapietro ouvre de larges champs d'interprétation. L'artiste elle-même indique quelques directions. Le point de référence le plus important dans sa pratique artistique est la sphère de la philosophie et culture chinoises, popularisées et approfondies en France par les textes et les livres de François Cheng. Pour l'artiste, le livre « *Cinq méditations sur la beauté* » a une signification particulière. L'artiste trouva aussi une intimité spirituelle avec le regard pénétré de sensibilité orientale que pose François Julien sur la nature. La « *vie par le paysage* », proposée par ce philosophe français, l'immersion dans la nature, cette empathie, cohabitation avec la nature est réalisée par Mathilde Papapietro dans son art. Le paysage, la nature n'est pas un domaine en dehors de nous, nous en sommes plutôt une des composantes. Nous ne nous tenons pas par face au paysage, nous sommes le paysage.

Les théories contemporaines concernant l'écologie dans son ensemble et les réflexions sur les relations entre l'homme et la nature intéressent aussi l'artiste. Comme par exemple le penseur Theodore Roszak, actif dans la contre-culture et auteur du terme *ecopsychologie*, utilisé pour définir les actions thérapeutiques qui éveillent, sensibilisent, font surgir de l'inconscient l'interdépendance primaire de l'humain avec la nature.

Il y a encore un aspect de la nature en général qui nous aide à nous approcher du caractère, de l'essentiel de la pratique artistique de Mathilde Papapietro. Son regard sur la

flat on the gallery floor.

The conceptual side of the exhibition, the selection of works and their spatial organization seem to express the empathy for nature, a specific kind of artistic meditation on its richness and generosity.

Landscape and percept

Mathilde Papapietro's art opens up a broad field for interpretation. The artist herself indicates a number of directions. The most crucial point of reference for her artistic practice is the abovementioned realm of Chinese philosophy and culture, popularized and elaborated, especially in France, by publications and books of François Cheng. His work "The Way of Beauty: Five Meditations for Spiritual Transformation" is of great importance for the artist. In the attitude towards nature promoted by François Jullien, which itself is full of the Eastern sensitivity, likewise, she has found spiritual closeness. The French philosopher's proposal to "live the landscape", to immerse in nature, to feel empathy for it, to coexist with it, is what Mathilde Papapietro implements in her art. Landscape, nature is not some sort of space external to us, we are its integral part. We do not come against landscape, we become it.

Moreover, the artist favors contemporary theories on ecology, in the broad sense, that rework the human-nature relationship. One could also mention the ideas of Theodore Roszak, who dealt with counter-culture and coined the term "ecopsychology" to denote therapeutic actions focusing on awakening oneself, increasing one's sensitivity, extracting the primal co-dependence of human and nature from one's unconsciousness.

There is one more general aspect that allows coming closer to the very essence of Mathilde Papapietro's art. Her perspective on nature and its "reflection" in the artworks is related to the notion of a percept by Gilles Deleuze. According to the French thinker, percepts become realized in art (by analogy, concepts constitute the objects of philosophy, while affects pertain to music). Art preserves and it is the domain of human endeavor whose aim is to entrench, sustain, prolong life, which is being maintained through material form, the means utilized in art. Contrary to its name, a percept does not coincide with perception, it is independent of the state in which the experiencing subject is, it transcends the experienced. A percept makes the

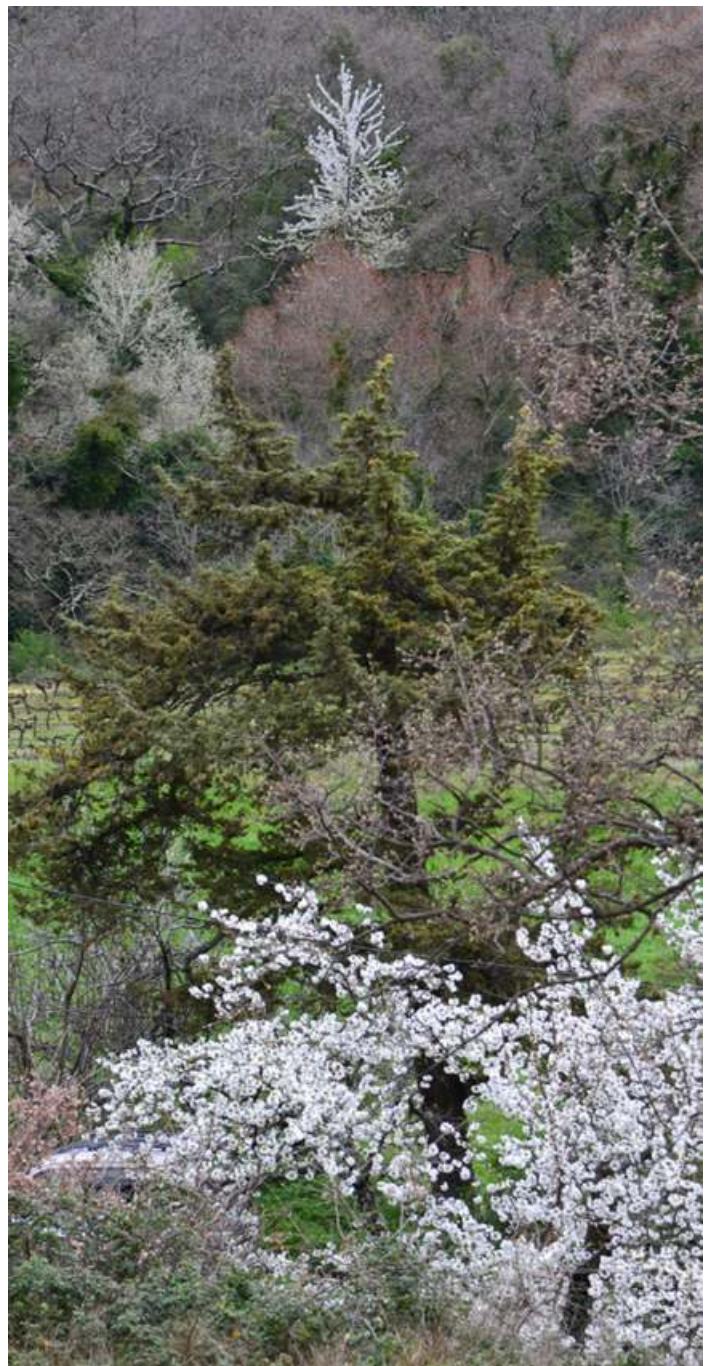
przedłużanie życia, dzięki formie materialnej i stosowanym przez sztukę środkom.

Percept, wbrew nazwie, nie jest tożsamy z percepcją, jest niezależny od stanu tego, kto doświadcza, wychodzi poza to, co przeżyte. Percept czyni odczuwalnymi nieodczuwalne siły, które wypełniają świat i oddziałują na nas, zachowuje intensywność. Ujawnia, czyni widzialnym esencję, istotę życia. Nasycenie obrazu, intensywność barwy, formy, kształtu połączona z krystaliczną wizualnego przekazu w sztuce Mathilde Papapietro mogłyby stanowić ilustrację idei perceptu. Deleuze poetycko stwierdza: „Percept jest krajobrazem rozciagniętym przed człowiekiem pod nieobecność człowieka”.

Nawiązując do tych słów można by powiedzieć o sztuce Mathilde Papapietro, iż stawia nam przed oczyma świat roślin w całej jego intensywności i prawdzie. Tytułując wystawę „Drugą naturą”, Mathilde Papapietro odwołała się do przyrody jako do swojej drugiej, wewnętrznej natury. Chciała zasugerować także, że pokazuje nam swój obraz natury, to jak ją widzi, obraz przyrody przesądzony przez jej wrażliwość. „Druga natura” mogłyby także wskazywać na proces, poprzez który zbliżamy się do roślin, odkrywamy ich ukrytą naturę.

Patrząc na tańczące płatki słoneczników, sosnowe igły ułożone jak na pięciolini, giętki rysunek pędów winorośli nie odczuwamy jednak „drugosci”, oddzielenia. Stajemy się pejzażem, rośliną. Przywrócona zostaje pierwotna łączność i współodczuwanie z przyrodą.

Lena Wicherkiewicz

nature et sa « corporéalité » dans l'art, est proche de la conception du percept de Gilles Deleuze. Selon le penseur français les percepts sont réalisés dans l'art (analogiquement – les concepts sont l'objet des recherches de la philosophie, et les affects sont révélés par la musique). L'art pérennise et c'est un domaine de l'activité de l'homme dont le but est l'enregistrement, la conservation, le rallongement de la vie, l'art préserve grâce à la forme matérielle.

Le percept, malgré son nom, n'est pas identique à la perception, il est indépendant de l'état de celui qui vit cette expérience, il va au-delà de ce qui est vécu. Le percept rend perceptibles les forces imperceptibles qui emplissent le monde et nous influencent, il préserve l'intensité. Il révèle l'essence de la vie. La saturation de l'image, l'intensité de la couleur, de la forme, liée à la limpideur du message visuel dans l'art de Mathilde Papapietro pourraient illustrer l'idée de percept. Deleuze affirme poétiquement : « Le percept c'est le paysage d'avant l'homme, en l'absence de l'homme».

En puisant dans ces mots, on pourrait dire sur l'art de Mathilde Papapietro qu'il nous donne à voir le monde des plantes dans toute son intensité et sa vérité. En intitulant l'exposition « Seconde nature », Mathilde Papapietro se réfère à la nature comme sa deuxième nature, une nature intérieure. Elle suggère aussi qu'elle nous présente son image de la nature, une image de la nature filtrée par sa sensibilité. « Seconde nature » pourrait aussi indiquer le processus grâce auquel nous nous rapprochons des plantes et découvrons leur nature cachée.

En regardant les pétales de tournesol danser, les aiguilles de pin posées comme une portée musicale, le dessin souple des vrilles de vigne, nous ne ressentons pas de "secondarité", de séparation. Nous sommes le paysage, la plante. La liaison primitive et l'empathie avec la nature est rétablie.

Lena Wicherkiewicz

imperceptible forces which fill the world and affect us perceptible: it preserves the intensity. It unveils, makes visible the essence of life. The saturation of image, the intensity of colors, forms and shapes, coupled with the crystal clear visual message in Mathilde Papapietro's art could function as an illustration of what a percept is. As Deleuze poetically puts it: "The percept is the landscape before man, in the absence of man". Referring to these words, one could say that Mathilde Papapietro's art brings the world of plants before our eyes in its full intensity and truth.

By titling the exhibition "The Second Nature", Mathilde Papapietro referred to natural environment as to her second, inner nature. She also wanted to suggest that she is showing us her own image of nature, the way she perceives it – an image filtered through her own sensitivity. "The Second Nature" could as well indicate the process via which we come closer to plants, discovering their hidden disposition.

Nonetheless, looking at the dancing petals of the sunflowers, the pine needles arranged as if a musical score, the flexible drawing of grapevine sprouts, we do not feel "secondness", separation. We become landscape, a plant. The primal unity with and empathy for nature is being restored.

Lena Wicherkiewicz

Galeria Kordegarda, 2005

Zamek Ujazdowski, 2001, Warszawa

Musée des Ursulines, 1999, Mâcon

Galerie Eric Linard, 2000, La Garde Adhémar

Institut Francais de Varsovie, 2001

Wiosna / Printemps / Spring

Lys I, 2015, digigraphie, 50x85 cm

Lys III, 2015, digigraphie, 50x50 cm

Belle de nuit 3, 2014, digigraphie, 30x30 cm

Belle de nuit 4, 2014, digigraphie, 30x30 cm

Volubilis blancs 1, 2014, digigraphie, 30x30 cm

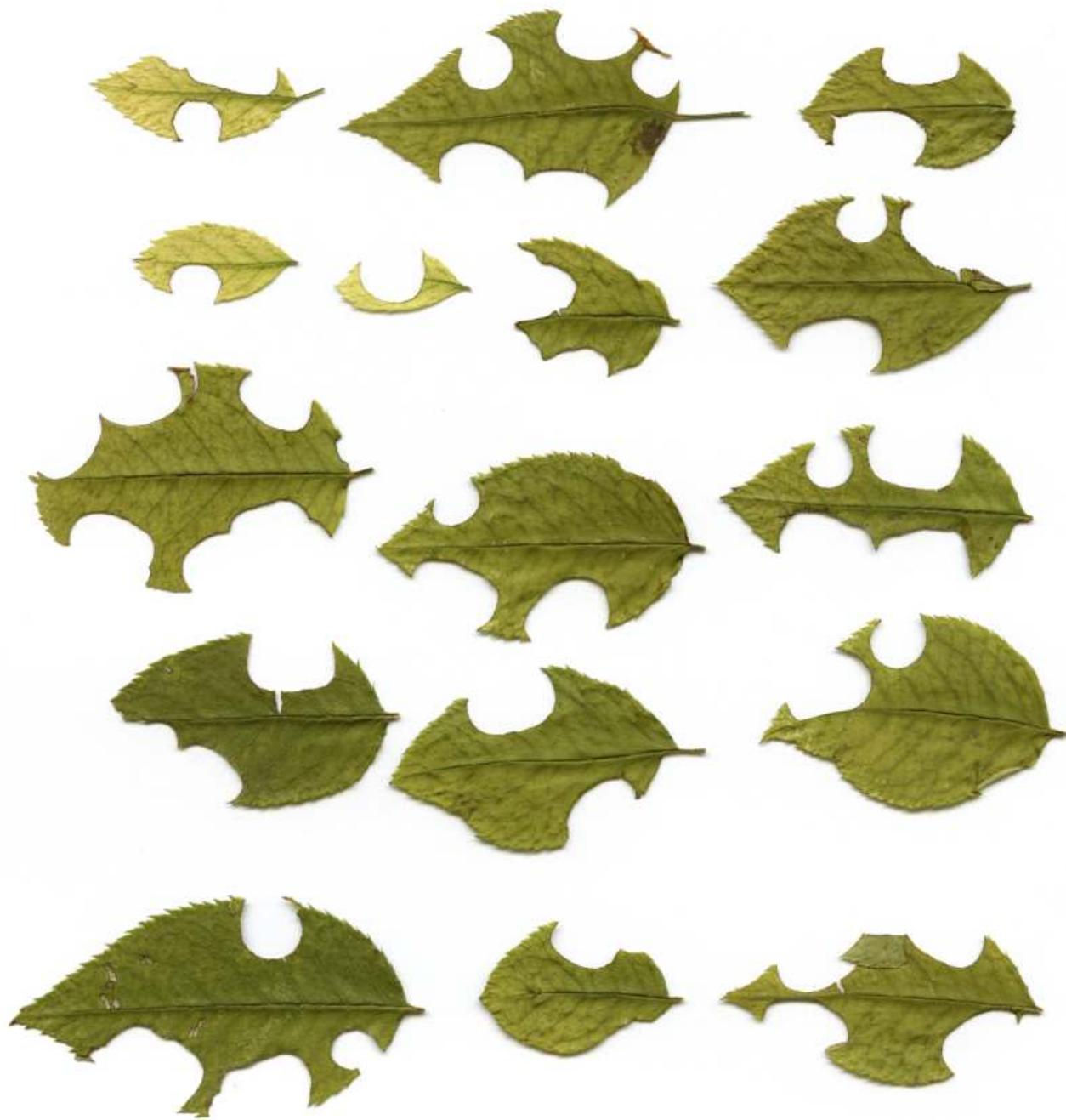
Volubilis blancs 2, 2014, digigraphie, 30x30 cm

Feuille de liseron des champs, 2015, digigraphie, 40x40 cm

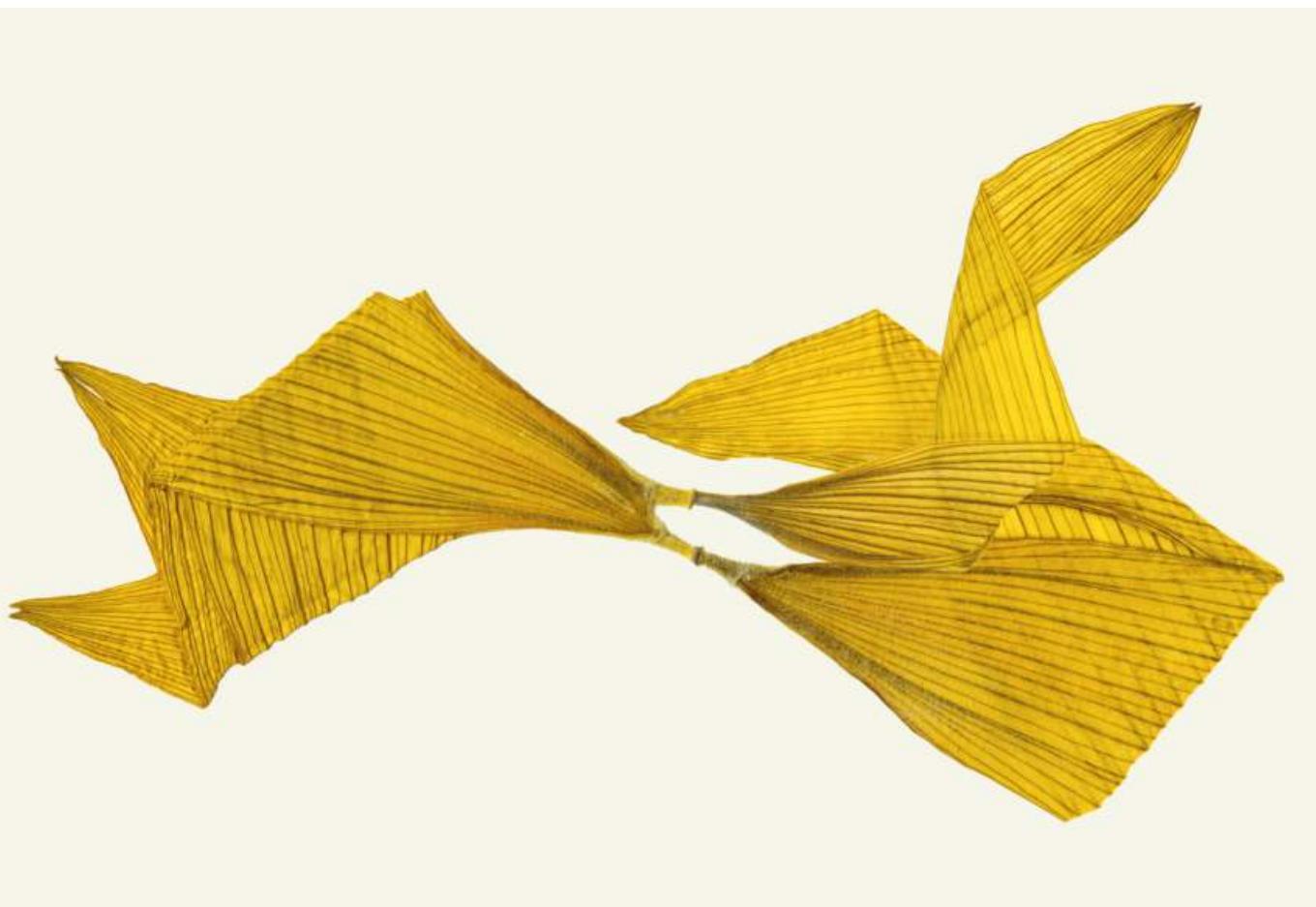
Grande bardane II, 2015, digigraphie, 40x40 cm

Feuille de rosier, 2015, digraphie, 40x40 cm

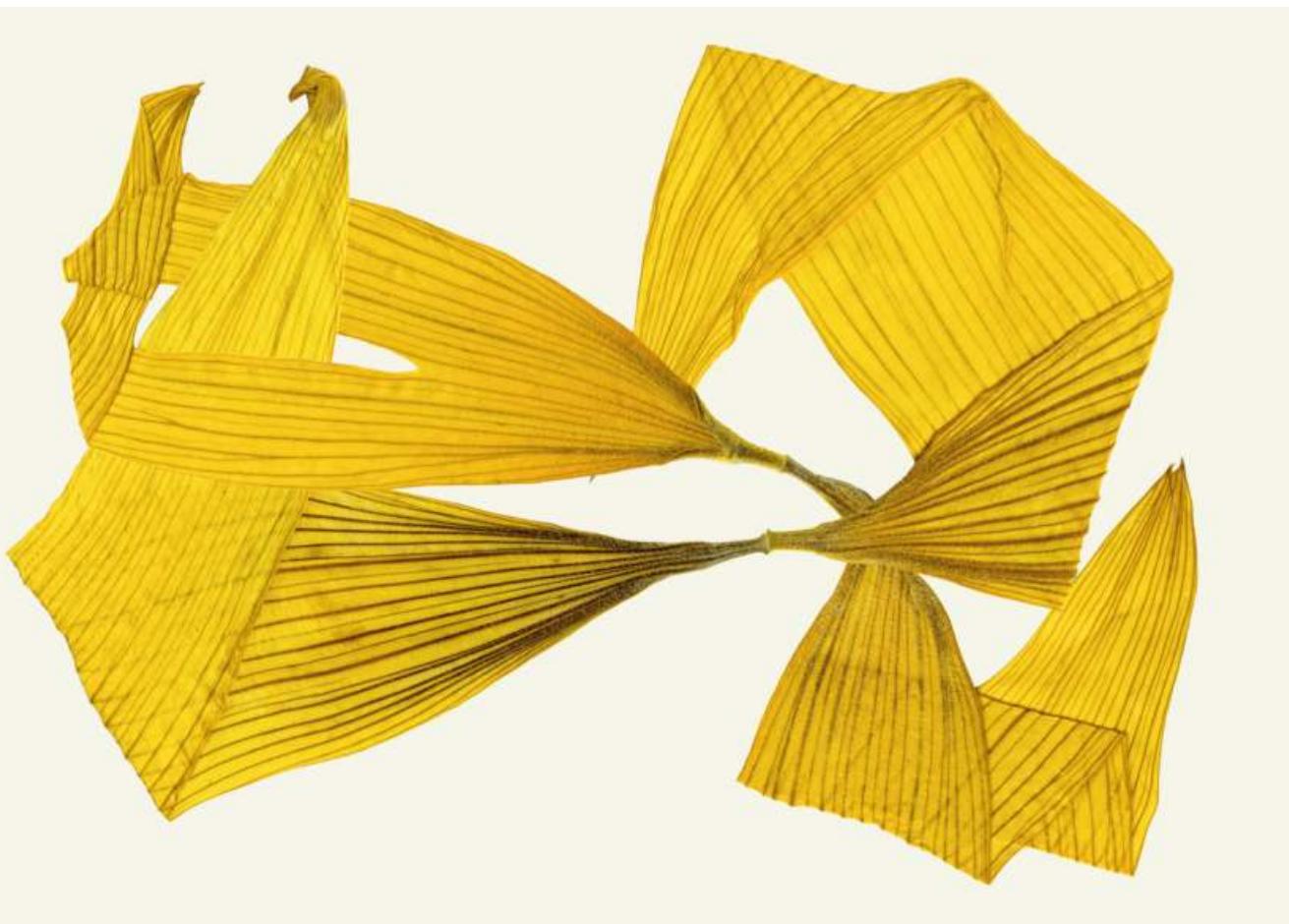
Lato / Été/ Summer

Hélianthes I, 2011, digigraphie, 42x59 cm

Hélianthes VIII, 2011, digigraphie, 42x59 cm

Hélianthes VI, 2011, digigraphie, 42x59 cm

Hérianthes V, 2011, digigraphie, 42x59 cm

Hélianthes 2, 2008, digigraphie, 56x76 cm

Hélianthes 1, 2008, digigraphie, 56x76 cm

Hélianthes, 2011, digraphie, 81x152,6 cm

Hélianthes, 2011, digraphie, 112x152,6 cm

Héliantes, 2011, 9 miroirs, 48x48x2 cm

Jesień / Automne / Autumn

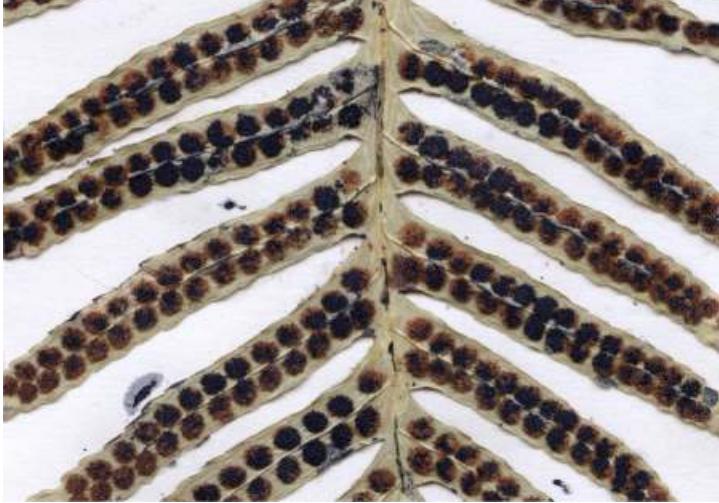
Feuilles sinuées à claire voie II, 2015, digigraphie, 50x50 cm

Feuille ajourée IV, 2015, photographie, 30x30 cm

Feuille trouée 2, 2015
photographie, 30x15 cm

Herbier, page 32, livre d'artiste, 1992

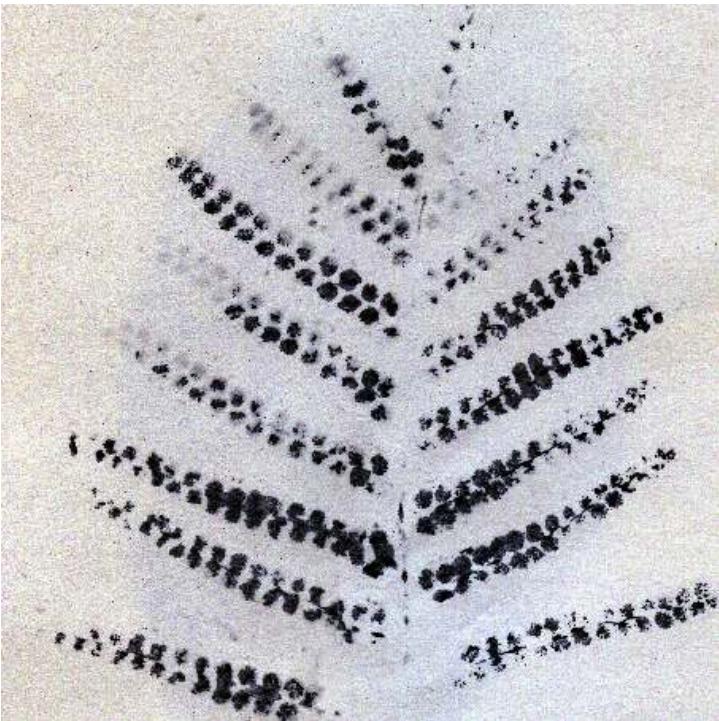
Herbier, page 33, livre d'artiste, 1992

Il n'est pas nécessaire de nommer pour posséder ;
il n'est pas nécessaire de conserver pour souvenir.

Ils avaient trouvé des manuscrits dont les signes ne renvoyaient pas aux choses.

Les signes étaient d'avant les choses même, pourquoi,
des souvenirs de choses qui englobaient le passé même

Vincent Benoît 2016

Grandeur nature I, 2000, lithographie, 70x100 cm

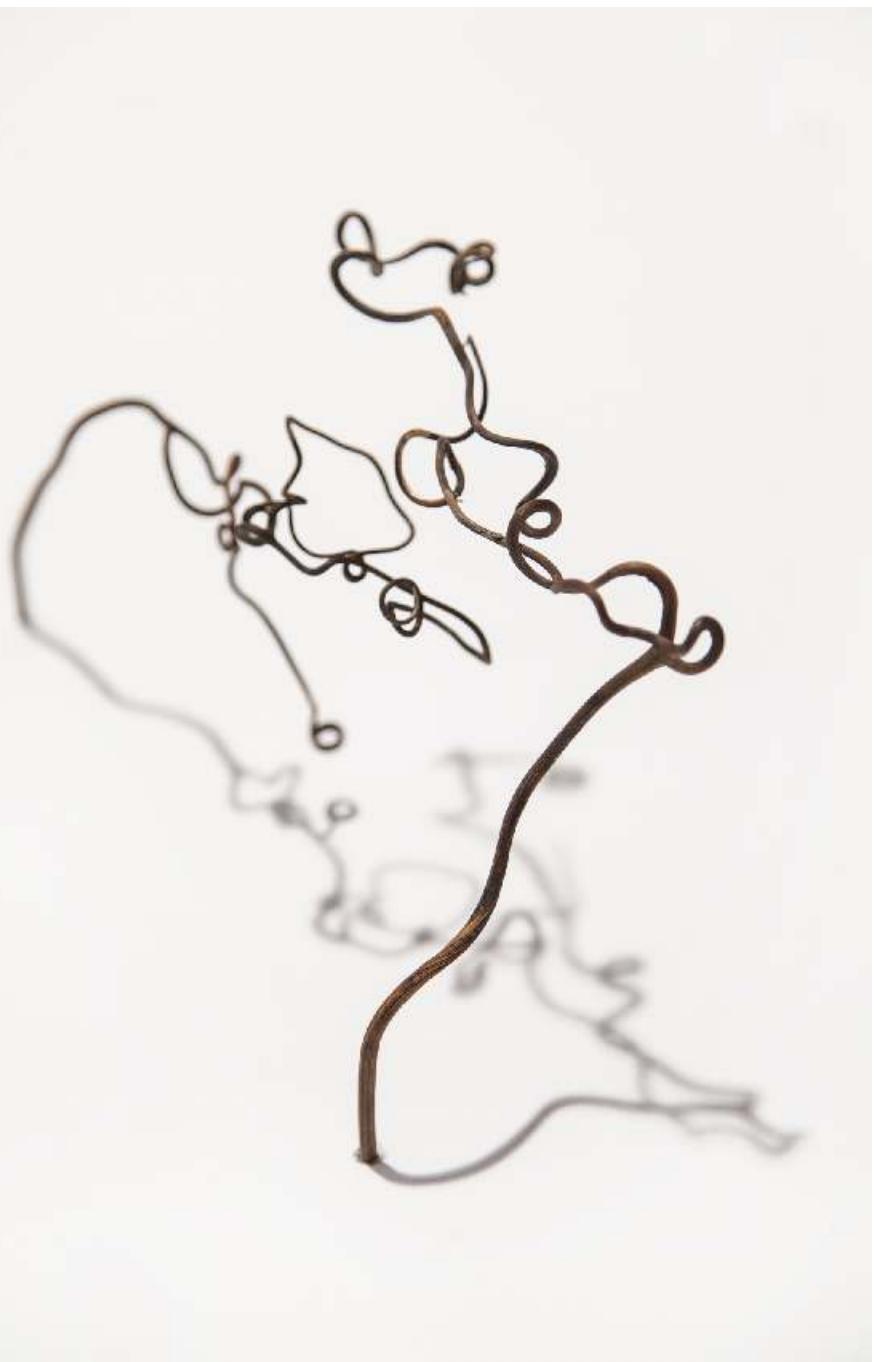
Grandeur nature IV, 2000, lithographie, 70x100 cm

Grandeur nature II, 2000, lithographie, 70x100 cm

Zima / Hiver / Winter

Vrille1, 2015, digigraphie, 69x46 cm

Vrille 2, 2015, digigraphie, 55x101 cm

Vrille 3, 2015, digigraphie, 33x50 cm

Vrille 4, 2015, digigraphie, 48,5x33,5 cm

Vrille 7, 2015, digigraphie, 35x29 cm

Vrille 9, 2015, digigraphie, 75x50 cm

Vrille 13, 2015, digigraphie, 70x33 cm

Vrille 12, 2015, digigraphie, 70x33 cm

Vrille 10, 2015, digigraphie, 75x50 cm

Ogródki działkowe
Jardins ouvriers / Allotment Gardens

Portails 1, 2008, photographie, 70x100 cm

Portails, 2008, photographie, 70x100 cm

Portails (Toruń), 2015, photographie, diaporama

MATHILDE PAPAPIETRO GALKOWSKA

Ur. / Née en 1967

Mieszka i pracuje w Warszawie
i Clansayes w Drôme Provençale

Vit et travaille à Varsovie en Pologne
et à Clansayes en Drôme Provençale

WYSTAWY INDYWIDUALNE / EXPOSITIONS PERSONNELLES

- 1991 - M.A.P.R.A. Lyon F
- 1992 - *Table des matières*, Tonnerre de Brest Association, Saint-Etienne F
- 1993 - *Idéogramme*, Angle Art Contemporain, Saint-Paul-Trois-Châteaux F
- Galeria Forma & Colour, Warszawa PL
- 1994 - Elision, Musée d'Art Sabadell, séjour de trois mois dans le cadre des échanges européens *les 4 moteurs*, Sabadell SP
- *Jardin de sculptures*, Galerie M'édiaistique, Die F
- 1995 - Oeuvres in situ, Médiathèque Départementale de la Drôme, Die F
- 1999 - *Jardin secret*, Galerie de Prêt et Centre Culturel Fos-sur-Mer F
- *Signes singuliers | Znaki szczególne*, Galeria Manhattan, Łódź PL
- 2000 - Installations, Galerie Eric Linard, La Garde-Adhémar F
- 2001 - *Na początku był znak / Au commencement était le signe*, Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski, Warszawa PL
- *Editions*, Institut Français, Warszawa PL
- 2003 - Hôtel Burrhus, Vaison-la-Romaine F
- Lycée Français de Varsovie exposition et projet artistique et culturel / Liceum Francuskie w Warszawie, wystawa i projekt artystyczno - kulturalny, Warszawa PL
- 2004 - *Roselière*, Espace Visitation Musée de Romans, Drôme F
- *Mémoire du paysage*, ville de Mons, Galerie du Dragon B
- 2005 - *Cultures Jardinières / Kultury ogródowe*, Galeria Kordegarda, Warszawa PL
- 2007 - *Jardins ouvriers état 2007*, Centrum Sztuki Współczesnej Łażnia, Gdańsk PL
- *Genêts* Institut Français, Warszawa PL
- 2010 - Jardins ouvriers de Varsovie - Gdansk - Cracovie
- Angle art contemporain hors les murs, Collège Jean Perrin Saint-Paul-Trois-Châteaux F
- 2011 - *Hélianthes / Żołcienie*, Latająca Galeria, Warszawa P
- *Impressions végétales*, exposition interactive, Abbaye de Boscodon, F

WYSTAWY ZBIOROWE / EXPOSITIONS COLLECTIVES

- 1994 - *Paysages Contemporains*, Galerie M'Ediathique, Die F
1997 - *De la nature*, Centre d'Art Contemporain Lacoux, Hauteville F
1998 - *Entre Deux correspondances*, Angle Art Contemporain, Saint-Paul-Trois-Châteaux F
1999 - *Paradoksy realności, realność utopii / Les Paradoxes du réel, la réalité des utopies*, Zachęta Narodowa Galeria Sztuki, Warszawa PL
- *Les Paradoxes du réel, la réalité des utopies*, Palais des expositions *Mucsarnok*, Budapest H
- *Ô Saisons, ô châteaux!* Musée des Ursulines, Mâcon F
- *Livre d'artistes*, Angle Art Contemporain F
2000 - *Jardin réel, jardin fictif*, projet pédagogique, Angle Art Contemporain F
- *L'Ecole buissonnière II*, Espace Visitation, Musée de Romans F
- *L'Ecole buissonnière III*, Chapelle des pénitents, Piolenc F
- *Fin de siècle !*, Editions URDLA, Villeurbanne F
2002 - 51 artistes Editions par Eric Linard Editions, Espace Cloître Saint Louis, Avignon
- FIAC, Eric Linard Edition, Paris F
2003/2004 - Manifestations culturelles Voisins voisines Varsovie PL
2005/2006 - Expositions Angle Art Contemporain Hors Galerie Les Alyssas ateliers d'artistes F
2008 - *Permutation/40 artistes 01 musée vide* Musée de Valence F
- *LIEUX mis en culture*, Angle Art Contemporain F
- *Thumaczenia/ Translations*, Komuna Otwock, Warszawa PL
- *Supervues*, Hôtel Burrhus, Vaison-la-Romaine F
2009 - *Band'it* – livres d'artistes, Angle art contemporain, F
- *Allotment, Work & Education*, Galeria Le Guern, Warszawa PL
- *30 x 30*, Galeria Milano, Warszawa PL
- *Wszystko, co najlepsze*, Latająca Galeria, Warszawa PL
2010 - *Ornament*, Latająca Galeria, Warszawa PL
2011 - *Musée sans les murs* Projekt Laboratorium Edukacji Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski, Warszawa PL
2012 - *Archives actives* Angle Art Contemporain Saint-Paul-Trois-Châteaux F
- *Collection 02 un point c'est tout La Spirale*, Décines F
2013 - Projekt Laboratorium Edukacji Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski, Warszawa PL
- *Made in Poland* Architektura narodowa, Festiwal Architektury – Szczecin PL
2015 - *Isthme* - en résonance avec la biennale d art contemporain de Lyon, atelier Chroma, Saoû
2015, 2016 - wieczory artystyczne organizowane przez Flying Gallery Foundation

COMMANDES PUBLIQUES ET PRIVEES

- 1991/1992 Commande publique du 1% aménagement du patio, conception d'un bassin, aménagement de l'espace vert du Lycée Polyvalent du Teil, Ardèche F
1994 Bibliothèque de Die, Idéogrammes, verres gravés, Conservation Départementale de la Drôme
1999 *Portée des signes*, collection privée, Drôme F
2000 *Signes singuliers*, kolekcja prywatna, Warszawa PL
2001 *Constellations*, Collection privée, Drôme F
2003 Projekt witraży dla Sanktuarium Matki Bożej Nauczycielki Młodzieży, Warszawa PL
2015 Chemin de table, nappe brodée par une indienne Kuna de Colombie, collection privée

BIBLIOGRAPHIE

- 1989 *Propos A partir de ce que j'ai vu !*, Michel Duport
- 1991 Claire Viallat F
- 1992 *En commençant par les bords*, Stani Chaine; *Le bassin*, Roland Favier F
- 1994 *Javelle pour Mathilde*, Joachim Sala-Sanahuja – catalogue SP
- 1995 *Dans la forêt nous parlions doucement*, Raphael Galkowski F
- 2000 *La nature écrit*, Michel Hardy – catalogue PL
- 2001 Revue d'art Arteone – revue spécialisée PL
- 2003 *Les minables parlent*, Jean Baptiste Gurly F
Szymon Bojko- invitation PL
- 2004 Fabienne Dorey, textes et D.E.A.
Anna Stepnowska, *Cultures Jardinières/ Kultury ogródowe* – journal d'exposition/ tekst w folderze wystawy; Gabriela Switek – journal d'exposition / tekst w folderze wystawy
- 2005 Fabienne Dorey, Sentier des Genêts noués – *revue interministérielle Agri-culture*
Texte de Fabienne Dorey et poèmes d'Alain Chanéac
bouquet de Genêts revue littéraire Faire-Part
- 2008 LIEUX: mis en culture, textes d'introduction, Didier Tallagrand
Texte Raphaël Galkowski journal de l'exposition
Permutations /40 artistes 01 Musée vide, texte d'introduction au catalogue Dorothée Deyries-Henry
- 2011 *Dans la langue des plantes*, catalogue numérique Magdalena Wicherkiewicz PL
<http://www.mathilde-papapietro.com/helianthes/>
- 2012 Patrycja Cembrzynska, *Dzielo-dzialka*, tekst w katalogu wystawy wydanym przez Muzeum Etnograficzne w Krakowie PL
- 2013 Magdalena Wicherkiewicz, *Rysunek natury*, Pismo Artytysyczne Format, PL
- 2014 Tomasz Małkowski ARCH n°1 Revue d'architecture, styczeń/luty 2014, PL

BOURSES

- 1991 *Allocation d'aménagement d'atelier*, DRAC Rhône-Alpes
- 1994 *Bourse d'Echanges européens Les 4 Moteurs*,
Catalogue / Rhône-Alpes – ART 3 / Sabadell SP

Mathilde Papapietro

Drug natura/Seconde nature

kuratorki: Lena Wicherkiewicz, Clotilde Simonis-Gorska

str 1 - **Grande bardane I**, 2015, digigraphie, 100x100 cm
str 17 - **Glayeuil rose**, 2015, digigraphie, 40x120 cm
str 37 - **Feuille trouée 5**, 2015, digigraphie, 200x90 cm
str 45 - **Vrille 6**, 2015, digigraphie, 55x101 cm

GALERIA SZTUKI WOZOWNIA
ul. Rabańska 20
87-100 Toruń
tel. 56 622 63 39
dyrekcja@wozownia.pl
www.wozownia.pl

DYREKTORKA
Anna Jackowska

ZDJĘCIA
archiwum Artystki

TEKST
Lena Wicherkiewicz

TŁUMACZENIA
Clotilde Simonis-Gorska
Maciej Pokornowski

PROJEKT
Kazimierz F. Napiórkowski

DRUK
ARTiS poligrafia s.c., ul. Granitowa 7/9, 87-100 Toruń

ISBN 978-83-63211-60-8

SUPERWYDANIE

INSTITUT
FRANÇAIS

POLOGNE

STAR

www.star-group.net

WSPÓŁORGANIZATORZY

FLYING GALLERY
FOUNDATION

PATRONI MEDIALNI

O.pl
Polski Portal Kultury

artinfo.pl

Organizatorem galerii
jest samorząd województwa
kujawsko-pomorskiego

